

Socijaldemokrate
Crne Gore

Broj: 2011/VI

Podgorica, 21.7.2021. godine

Adresa: Jovana Tomaševića broj 2
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 510 013
e-mail: sd@sdcg.me
www.sdcg.me

11:40

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	21. 07	20. 21. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-173	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku, mr Aleksi Bečiću

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru finansija i socijalnog staranja mr Milojku Spajiću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

„Kako ste nedavno informisali javnost da je Vlada dogovorila hedžing aranžman sa ciljem zaštite od valutnog rizika koji se odnosi na kredit za auto-put Bar-Boljare, molim Vas da nas informišete o svim uslovima hedžinga, odnosno da navedete osnovne elemente pomenutog aranžmana – rok na koji se ugovor odnosi, devizni kurs, ukupne troškove i slično, kao i da nas upoznate sa cjelokupnom pratećom dokumentacijom, kako bismo bili u mogućnosti da argumentovano izvlačimo zaključke o uspješnosti cjelokupnog posla.“

Odgovor tražim i u pisanoj formi, a obrazloženje pitanja ću dati na sjednici.

S poštovanjem,

dr Damir Šehović

Poslanik Socijaldemokrata u Skupštini Crne Gore

Crna Gora

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

PRISILJENO	
30. 07. 2021. GOD.	
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-173/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Br: 06-10797/

22.07.2021. godine, Podgorica

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r generalnog sekretara, g-dina Aleksanda Klarića

Poštovani gospodine Klariću,

Shodno dopisu br. 00-61-2/21-173/1, od 21. jula 2021. godine, u nastavku dostavljamo odgovor na poslaničko pitanje poslanika, g-dina Damira Šehovića.

Istovremeno, u vezi sa zahtjevom g-dina Šehovića o upoznavanju sa cjelokupnom pratećom dokumentacijom aranžmana, informišemo Vas da je ista označena stepenom tajnosti „INTERNO“, u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka.

U odgovoru navodimo sve tražene podatke i detalje, a za sve dodatne informacije ostajemo na raspolaganju.

S poštovanjem,

Pitanje poslanika, g-dina Damira Šehovića:

Kako ste nedavno informisali javnost da je Vlada dogovorila hedžing aranžman sa ciljem zaštite od valutnog rizika koji se odnosi na kredit za auto put Bar-Boljare, molim Vas da nas informišete o svim uslovima hedžinga, odnosno da navedete osnovne elemente pomenutog aranžmana - rok na koji se ugovor odnosi, devizni kurs, ukupne troškove i slično, kao i da nas upoznate sa cjelokupnom pratećom dokumentacijom, kako bismo bili u mogućnosti da argumentovano izvlačimo zaključke o uspješnosti cjelokupnog posla.

Uvaženi poslanice Šehoviću,

Drago mi je što ste postavili pitanje u vezi sa aranžmanom uspješnim za državu Crnu Goru, da bismo i dodatno razgovarali o svemu, kao i to što ste nedavno konstatovali da je pohvalna zaštita od valutnog rizika. U međuvremenu sam javno saopštio i sve detalje/uslove hedžing aranžmana, koje ste pominjali i sada tražili.

Hedžing predstavlja osiguranje i to u ovom slučaju osiguranje od rizika promjene deviznog kursa EUR/USD, koji direktno utiče na visinu duga denominiranog u stranoj valuti. Hedžing aranžman, koji je Crna Gora sklopila sa 4 renomirane svjetske banke radi zaštite od valutnog rizika, je unakrsno valutni svop sa fiksnim kamatnim stopama. Svop ugovor koji smo sklopili sa bankama podrazumijeva razmjenu tokova novca na određeni vremenski period. **Banke će MFSS plaćati dolarsku ratu kredita sa kamatnom stopom od 2%, dok će MFSS zauzvat plaćati ugovoreni eurski iznos glavnice bankama (konvertovan po kursu 1.18 USD/EUR), uvećan za EUR kamatu, obracunatu po prosjecnoj kamatnoj stopi od 0.88% na neizmireni dio duga. Dolarski iznos dobijen of banaka, MFSS će prosledjivati Exim banci Kina na ime izmirenja dospjelih obaveza.** Ova razmjena gotovinskih tokova novca se poklapa sa amortizacionim planom otplate kineskog duga (rate kredita dospijevaju na 21. jul i 21. januar).

Pregovarački tim Ministarstva finansija i socijalnog staranja, koji sam predvodio, završio je proces koji obuhvata unakrsno valutni svop. Pregovrano je sa 7 renomiranih komercijalnih banaka, od kojih su sa 6 potpisani ISDA (Medjunarodna asocijacija za transakcije sa svopovima i finansijskim derivatima) ugovori, kao neophodan pravni okvir za realizaciju ove transakcije. Svaka od banaka je dostavila svoju najbolju ponudu u pogledu iznosa dolarskog duga koji bi konvertovala u eure, kao i EUR kamatne stope. Rangirane su na osnovu kapaciteta obima/veličine izloženosti i povoljnosti kamatne stope u eurima, kao i izabrane one koje su imale najprihvatljivije uslove za MFSS i Vladu. Ovim su obaveze države iz kredita kineske Exim banke konvertovane iz USD u EUR. Radi se o iznosu od USD 818 miliona (riječ je o cijelom iznosu ukupno povučenih sredstava do jula 2021), dok će ostatak do USD 944 miliona biti obuhvaćen po povlačenju svih sredstava. Prosječna ponderisana EUR kamatna stopa iznosi 0,88 %, dok je prosječni ugovoreni devizni kurs 1,18 USD/EUR.

Bankarski troškovi za hedžing aranžman su uključeni u kamatnu stopu, koja reflektuje cijenu izloženosti banaka prema Crnoj Gori, te nema dodatnog troška.

Ukazujem da je prije par godina angažovana renomirana kuća White and Case za pravno savjetovanje. U ovom procesu je pravno savjetovanje vezano za samu transakciju za 4 banke iznosilo ukupno 15.000,00 EUR, a ostatak od oko 15.000,00 EUR se odnosi na savjetovanje kod usaglašavanja dokumentacije i dodatne pregovore za potrebe zaključivanja ISDA ugovora.

Unakrsno valutni svop je na period od 14 godina, koliko i traje otplata kredita za prvu dionicu auto - puta, sa mogućnošću da se nakon dvije godine preispitaju uslovi hedžing aranžmana.

Prva rata kredita je plaćena 21. jula 2021. godine i, zahvaljujući hedžing aranžmanu, ostvarena je ušteda od skoro 4 miliona EUR (EUR 3,91 milion na 21. jul 2021. godine). Kod kamate je ušteda iznosila 3,83 miliona EUR, a ostatak kod glavnice 0,08 miliona EUR (79.276 EUR). Crna Gora je u EUR uplatila 27,79 miliona po osnovu glavnice i kamata, dok su banke iz hedžing aranžmana državi platile ukupno 37,34 miliona USD za kinesku stranu. Da nije urađen hedžing, tih 27,79 miliona bi iznosilo 31,71 miliona EUR. Takođe, samo kamata bi bila 6,9 miliona EUR, a ne 3,06 miliona koliko smo platiti. Očekuje se ušteda na godišnjem nivou oko osam miliona EUR.

Sve je rađeno u skladu sa Zakonom o budžetu i uz saglasnost Vlade, kao i po međunarodnim standardima. Odredbe ISDA ugovora definisane su tokom pregovora sa svakom od banaka pojedinačno i svi ISDA ugovori sadrže klauzule povjerljivosti, koje se odnose kako na sam ISDA ugovor, tako i na svaku pojedinačnu transakciju koja proizilazi iz ISDA ugovora. Narušavanje klauzula o povjerljivosti predstavlja visok reputacioni rizik za Crnu Goru, u odnosu na buduće aranžmane sa bankama kao potencijalnim kreditorima ili klijentima u poslovima vezanim za zaduživanje ili finansijske derivate. Iz navedenih razloga, za dokumentaciju koja se tiče predmetnog aranžmana označen je stepen tajnosti „interno“, u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka.

Radi javnosti, napominjem i da su finansijski derivati opštepoznati instrumenti koji se koriste da bi se privredna društva, finansijske institucije i zemlje zaštitile od određenih rizika. Finansijski derivati ne sprečavaju da se negativan događaj desi, ali ukoliko se on desi, njegov uticaj će biti znatno smanjen. Unakrsno valutni svop je finansijski derivat čija je cijena izvedena iz aktuelne cijene, kamatne stope domaće valute i kamatne stope strane valute. Osnovna uloga derivata je ograničavanje i osiguranje od valutnih rizika i rizika promjena kamatnih stopa.